

LIČKO-SENJSKA REGIJA

10+1

RAZLOG

ZA SKRETANJE S AUTOCESTE
I UPOZNAVANJE REGIJE

HRVATSKA
Puna života

www.visit-lika.com

Sadržaj:

1. BRINJE	6
2. SENJ	8
3. GACKA	10
4. NP PLITVIČKA JEZERA	12
5. VELEBIT	14
6. PERUŠIĆ	16
7. GOSPIĆ	18
8. KARLOBAG	20
9. LOVINAC - SVETO BRDO	22
10. NOVALJA - OTOK PAG	24
11. GASTRONOMIJA	26

Ličko-senjsku regiju treba posjetiti tijekom cijele godine i tijekom svih godišnjih doba. To zanimljivo područje iznenadit će vas svojom ljepotom, iznimnim zanimljivostima te posebno toplim gostoprimstvom domaćina.

Vozeći se prema moru ili vraćajući se s mora treba samo "sići" s autoceste i razgledati neke od ličkih gradova i mjesta ili podvelebitskih naselja, okrijepiti tijelo i dušu uživajući u netaknutoj prirodi Gacke i Velebita i istražiti prvorazredne atrakcije kojih ima na svakom koraku.

Lika je mistična i lijepa, očuvana i divlja, jedinstvena u spoju elemenata: kamen, drvo, voda, izvor, rijeka, stisak ruke i osmijeh domaćina. Jednostavno, prekrasno okruženje i očuvana priroda.

Dobro došli!

Turistička zajednica Ličko-senjske županije

LEGENDA

	autocesta		športska zračna luka
	državna cesta		turističke informacije
	županijska cesta		mjesto hodočašća
	lokalna cesta		dvorac, palača
	željeznička pruga		stari grad, kaštel, utvrda
	brojevi cesta		zaštićena šuma
	nacionalni park		spilja
	park prirode		važnija lovna područja
	kota		važnija ribolovna područja
	most		hotel
	državna granica		restoran
	odmorište, parkiralište		muzej
	trajekt, trajektna linija		biciklistička staza
	UNESCO		crkva
			planinarski dom

1 Brinje

Sokolac, Rokina bezdana - špilja,
jezero Brodić
A1 - izlaz 8

Vrata Like

Putujući od Zagreba prema jugu kad prođete tunel Mala Kapela prvo je mjesto za skretanje u ličku regiju Brinje. Stara cesta koja je povezivala Liku i Gacku s morem, preko Vratnika do Senja, sada je postala atraktivan put za one koji prvi put dolaze na ovo područje. Za one koji su više godina prolazili tom cestom može biti podsjetnik na minula vremena kada se život odvijao u sporijem ritmu.

Brinje se prvi put spominje 1343. kao "Brigna", a drugi put 18. lipnja iste godine kao "Bregne". Smatra se da ime potječe od čakavskog lokalizma "brnja", tj. obična borovica, biljka koja raste u tom kraju. Drugo tumačenje može se izvesti i iz lokalizma "brinia", što znači uzvišenje, što je također karakteristika pejzaža brinjskoga kraja. Nad brdašćem usred Brinja mogu se vidjeti ostaci staroga grada Sokolca (Gradina). Podigao ga je početkom XV. st. Nikola IV. Frankopan kao sjedište ove plemenitaške obitelji. Trokatna kapela Sv. Trojstva sa svodovima i grbovima Frankopana jedan je od najvažnijih spomenika gotike u Hrvatskoj.

Jeste li znali?

Povjesničari se slažu da je teško utvrditi točan izvor kada je i kako došlo do uporabe imena Sokolac. Jedna od priča počinje s vjenčanjem Nikole IV. Frankopana s Dorotejom Gorjanski, kada Nikola uoči vjenčanja šalje Veneciji poklon - konja i sokola, pa do toga da su, kada je čovjek napustio grad, gore visoko na njemu sokolovi svili svoja gnijezda, što je potaknulo i povjesničare i narod da ga nazove tim imenom.

Preporučujemo

Kapela Presvetog Trojstva na gradu Sokolcu spomenik je nulte kategorije i jedan od najljepših spomenika srednjovjekovlja na prostoru čitave Hrvatske.

Kapela sv. Fabijana i Sebastijana zaštićeni je spomenik kulture nulte kategorije i jedan od najstarijih sakralnih objekata na području općine Brinje. Stilske karakteristike tog zdanja govore da je riječ o kasnoromaničkoj sakralnoj građevini koja je nastala u 14. stoljeću.

Župnu crkvu uznesenja Blažene Djevice Marije sagradio je oko 1700. godine na ostacima starije samostanske crkve sv. Marije iz 1476. poznati branitelj i osloboditelj Like od Osmanlija pop Marko Mesić, rođeni Brinjak.

Crkva sv. Vida potječe iz 14. stoljeća i jedna je od najstarijih sakralnih građevina u Brinju. Na Jozefinskoj cesti, u samom središtu Brinja, nalazi se kameni most preko potoka Gate-Jaruge koji je star preko 200 godina. Most je izgrađen 1801. godine i djelo je vrijednih ruku brinjskih i primorskih graditelja i kamenorezaca. Na mostu

se nalazi Sunčev sat koji je za rekonstrukcije dobio kamenu kuglu.

Brončani spomenik brinjskom mineru djelo je akademskog kipara Koste Angelija Radovanija. Brinjski su mineri poznati kao graditelji mnogih cesta i tunela diljem Europe, minama su probijali tunele od Ognjene zemlje do Sibira te su po tome čuveni diljem svijeta.

Aktivnosti

- rekreacijski ribolov na jezeru Brodić uz koje je podignut i lovački dom
- šetnje u mjestu i okolici
- za speleologe - špilja Rokina bezdana i Siničić špilja kod sela Letinca iz mlađega kamenog doba kao važan i jedinstven arheološki prapovijesni lokalitet. U njoj je živio paleolitski lovac 9500 godina prije Krista koji je na stijenama špilje ostavio neke slike koje do danas nisu odgonetnute.

Brinje - Sokolac

Korisne informacije:

Što vidjeti

Brinje - pogled s grada Sokolca

Crkva Našašća sv. Križa - 1820. godina, Križpolje

Kameni most preko Gate - Jaruge izgrađen 1801.

Gdje objedovati

Restoran VICTORIA
Frankopanska 3, 53260 Brinje
tel.: +385 (0)53 700-746

Gdje odsjesti

Hotel Lika-Sjever
PUO Brinje, tel.: +385 (0)53 646-050

Hotel Lika-Jug
PUO Brinje, tel.: +385 (0)53 646-040

www.restaurant-lika.com

Turistička zajednica općine Brinje

Frankopanska 62, 53260 Brinje
tel.: + 385 (0) 53 701-407
faks: + 385 (0) 53 701-210
info@visitbrinje.hr
www.visitbrinje.hr

Senj

Tvrđava Nehaj, ljetni karneval
A1 - izlaz 9, Žuta Lokva

Najstariji grad hrvatskog primorja

Grad Senj poznat po svojoj burnoj i bogatoj povijesti, utemeljen je pred više od 3 000 godina. Tvrđava Nehaj, koja dominira tim gradom ispod Velebita, sagrađena je u 16. st. za obranu grada od stranih osvajača Turaka i Mletaka. U tvrđavi je danas muzejska zbirka predmeta "Senjski uskoci i senjska primorska kapetanija" te stalne izložbe "Senjske crkve kroz povijest" i "Gradski i plemićki grbovi Senja". U staroj gradskoj jezgri, raznim trgovinama, uskim ulicama i kulama, sakralnim objektima možete razgledati osebujnu raznolikost ovoga grada pomorski povezanog s gradovima Mediterana, a cestovnim vezama sa zaleđem preko planinskog prijevoja Vratnik (700 m).

Jeste li znali?

Godine 1248. senjski je biskup dozvolom pape Inocenta IV. postao jedini biskup u katoličkom svijetu koji se mogao koristiti glagoljicom i narodnim jezikom u liturgiji. To je dalo novi poticaj razvoju toga pisma tijekom XIV. i XV. stoljeća, o čemu govore i brojni sačuvani glagoljski natpisi i rukom pisane knjige i dokumenti.

Dolazak: Za Senj se s autoceste A1 silazi kod Žute Lokve, izlaz 9.

Preporučujemo

- tvrđava Nehaj u Senju
- povijesni park Nehaj i Gradski muzej koji se nalazi se u palači obitelji Vukasović te stalnu izložbu crkvene umjetnosti koja je za posjetitelje otvorena od 15. srpnja do 1. rujna
- crkva sv. Marije od Arta, zavjetna crkva senjskih mornara i ribara
- ostaci Senjske ploče, oko 1100. god., pisana glagoljicom
- monumentalni trg Cilnica
- Velika vrata, završetak Jozefinske ceste i ulaz u grad
- Uskočka ulica, prekrasan, nedirnut primjer srednjovjekovne arhitekture
- Sunčani sat sagrađen na Jadranskoj magistrali u sjevernom dijelu grada na 45. paraleli.
- Park senjskih književnika u kojoj se nalazi crkva sv. Marije od Arta, zavjetna crkva senjskih mornara i ribara
- katedralu Uznesenja Blažene Djevice Marije

Okolica Senja

Zavratnica je prirodni kraški fenomen u podnožju Velebita. Nalazi se 2,5 km južno od mjesta Jablanac, trajektnog pristaništa za otok Rab. Udolina je duga oko 900 m, a široka

od 50 do 150 m. Na uzvisini Klasnica povrh zaljeva otkriveni su ostaci naselja iz prapovijesti. Posebna je zanimljivost za ronioce potopljeni njemački brod iz Drugoga svjetskog rata, koji se nalazi na dubini od 8 do 10 m. Pristup Zavratnici moguć je brodom ili uređenom stazicom iz Jablanca. - Centar za zaštitu ptica grabljivica „Grifon“-Istraživačko-edukacijski Centar za zaštitu ptica grabljivica na Crniki (5 km južno od Sv. Jurja, 14 km južno od Senja) vodi neprofitna udruga "Grifon", koja se bavi zaštitom prirode, prvenstveno putem zaštite ptica grabljivica. U Centru se može, osim stalnog izložbenog postava, razgledati i dio oporavišta za ptice grabljivice u kojem se ozlijeđene ptice liječe i oporavljaju do ponovnog puštanja u prirodu.

Događanja

- Biclistička utrka „Uspón na Zavižan“ (od 0 do 1594 m.n.v.), lipanj
- manifestacija „Uskočki dani“, rekonstrukcija događaja i običaja iz vremena kad je izgrađena tvrđava Nehaj: srpanj
- Festival sambe- Samba mania, dvodnevni festival, srpanj
- Smotra klapa Senj, srpanj
- Međunarodni senjski ljetni karneval: početak kolovoza
- Senjske koncerne večeri, srpanj, kolovoz

Korisne informacije:

Što vidjeti

Zavratnica

Šetnica do Zavratnice nalazi se odmah ispod kioska za prodaju trajektnih karata. Uvala je duga 900 m, a širina varira od 50 do 150 m. Kanjon se uzdiže u visini do 100 m. Zbog svojih prirodnih vrijednosti još 1964. proglašena je "zaštićenim krajolikom", a od 1981. sastavni je dio Parka prirode "Velebit".

Gdje objedovati

U gradu Senju možete se okrijepiti u mnogobrojnim restoranima i konobama koji nude velik izbor jela temeljen na spoju primorske i velebitske tradicije.

Gdje odsjesti

Smjestaj nrožete potražiti u hotelu **LIBRA** smještenom na samoj obali mora na adresi Obala dr. Franje Tuđmana 8, hotelu **ART**, Obala kralja Zvonimira 4, te velikom broju privatnih apartmana i kuća za odmor.

Turistička zajednica grada Senja

Stara cesta 2, 53270 Senj
tel.: +385 (0)53 881-068
faks: +385 (0)53 881-219
info@tz-senj.hr
www.tz-senj.hr

Tvrđava Nehaj

Nehajeva bb, Senj
tel.: +385 (0)53 885-277
gradski.muzej.senj@gs.htnet.hr

Gornja slika: Senj

Donja slika: Tvrđava Nehaj

3 Gacka

Rijeka Gacka, Sinac-vrila i mlinice,
Utočište za mlade medvjede u Kuterevu
A1 - izlaz 10, Otočac

Zelenotirkizna oaza

Gacka je vrijedan etnografski lokalitet na kojemu se složno udružuje obilje istinskih vrijednosti: ljepota, voda, pejzaž, tradicija, autentičnost i naravno gastronomija! Krška ponornica Gacka, kraljica među rijekama, izvor je života za stanovništvo Gackog polja, a za turiste i putnike otkriće mira i ljepote. Voda iz rijeke može se piti (po kvaliteti druga u Europi), autohtona potočna pastrva najtraženija je riječna riba, vodeno bilje rijeke Gacke nekada se kosilo za stoku, na izvorima (u Sincu - Tonković i Majerevu vrilu) i slapovima (u Švici) obnovljene su mlinice za mljevenje žita i stupe za pranje i "omekšavanje" domaćega tekstila od vune te koševi za valjanje i pranje vunjenih pokrivača.

Otočac - središte starohrvatske pokrajine Gacke

I dok vas rijeka zavodi svojom ljepotom, sigurno vam ne pada na pamet da ste u neposrednoj blizini najstarijeg naselja s hrvatskim stanovništvom. Dokaz potječe sa zapisa na Bašćanskoj ploči iz 1100., a ostale dokaze potražite u samom gradu Otočcu u zavičajnom muzeju.

Jeste li znali?

U Sincu je sačuvana stupa za stapanje sukna, tj. ručno tkanih proizvoda od vune koja se dobivala od ovce pramenke. Da bi se gruba konoplja pripremila za izradu udobne odjeće, potrebno je močiti i stupati - tući. To se radilo u stupama - posebnim vodenicama prilagođenim za tu namjenu. Također su obnovljene i mlinice uz koje se uz huk bistre vode koja se ruši na pogonski kotač mlinskog kamena može osjetiti miris svježe mljevenog brašna.

Dolazak: U Gacku se dolazi s autoceste A1 na izlazu br. 10 za Otočac. Na cesti prema mjestu Vrhovine u smjeru Korenice i Plitvica nalazi se oznaka za skretanje za Sinac, tj. izvore rijeke Gacke.

Plan obilaska: Grad Otočac središte je pokrajine Gacke i prvo urbano mjesto u kojem možete razgledati mnoge znamenitosti, crkvu Presvetog Trojstva u središtu grada, kapelu Blažene Djevice Marije u Poljicima iz 1723. i ostale etnografske zanimljivosti u Muzeju Gacke.

Iz Gacke možete krenuti prema sjevero-istoku do Nacionalnog parka Plitvička jezera ili jugozapadu do Nacionalnog parka Sjeverni Velebit.

Aktivnosti

- biciklističke staze dolinom rijeke Gacke i podvelebitskim selima
- pješačke staze: Humac, Gacka
- markirana planinarska staza: Otočac - Zavižan
- markirana planinarska staza - Marković rudine
- sportski aerodrom: Otočac, Špilničko polje
- sportski ribolov na rijeci Gackoj
- kajakarenje i gledanje ptica na rijeci Gacki

Preporučujemo

- Muzej Gacke smješten u središtu grada s bogatom arheološkom zbirkom. Posjet svakoga radnog dana od 8 do 15 sati. Skupni posjeti izvan radnog vremena prema najavi

- etnografsku zbirku tradicionalnih vrijednosti na području Gacke - zbirka Grčević, Ličko Lešće
- Gačanski park hrvatske memorije - kolonada zavičajne i nacionalne povijesti od 9. do 21. st.
- Fortica, Otočka kiparska Kalvarija sa petnaest kamenih stela, postavljenih od podnožja Fortice do kapelice Majke Božje Žalosne
- ribolov u rijeci Gackoj atrakcija je za ribiče jer je rijeka čuvena u svijetu po potočnoj pastrvi koja raste oko pet puta brže nego u drugim rijekama kraškog područja, čemu posebno pogoduje optimalna temperatura i alkalni kemijski sastav vode.

Događanja

- Mačkare u Gackoj, Dan grada Otočca, siječanj - veljača
- festival Gackih snjegovića, veljača
- Smotra folkloru Otočac, svibanj
- Kup Gacke; Taekwondo kup Gacke, svibanj
- Međunarodna hard extreme enduro utrka Otočac, svibanj
- memorijalna Barkanova biciklijada, lipanj
- Ekoetno Gacka, izložbeno-prodajni sajam
- natjecanje u pripremanju lovačkog kotlića, srpanj
- Ilinja u Sincu, srpanj
- Gačanski turnir starih sportova - listopad
- Advent u Otočcu, prosinac

Gornja slika: Švičko jezero

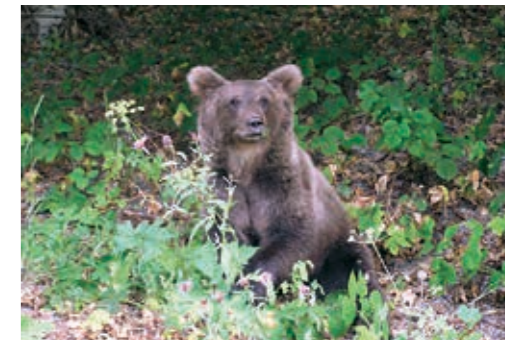
Donja slika: Mlinice rijeke Gacke

Korisne informacije:

Što vidjeti

Velebitsko utočište za mlade medvjede
Velebitska udruga Kuterevo (VUK)

mob.: +385 (0)91 5835-412
Ivan Crnković - Pavenka
53225 Kuterevo, Pod crikvom 103
www.kuterevo-medvjedi.org
kuk-kuterevo@gs.t-com.hr

MUZEJ GACKE, Otočac, Trg dr. Dražena Bobinca 2
tel./faks.: +385 (0)53 771-143
posjet svakoga radnog dana od 8 do 15 sati
skupni posjeti izvan radnog vremena prema najavi

Gdje objedovati

Gostionica "ČAMAR", Otočac, Gornja Dubrava bb., +385 (0)53 771-558

Bistro "RIBIČ", Otočac, Ante Starčevića 44, +385(0)98 179-6888

Bistro "VRILO GACKE", Sinac 15, +385(0)53 743-019

Bistro "BUMERANG", Otočac, Vivoze 10b, +385(0)98 497-485

Gdje odsjesti

Smještaj u Otočcu možete potražiti u hotelima ili u privatnim apartmanima

Hotel Park Exclusive, Kralja Zvonimira 33, tel.: + 385 (0)53 617-984
hotel.park.exclusive@gmail.com

Hotel Zvonimir, Kralja Zvonimira 28, tel.: + 385 (0)53 773-135
www.hotel-zvonimir.hr
zvonimir@hotel-zvonimir.hr

Hotel Mirni Kutak, Gornja Dubrava 63, tel.: + 385 (0)53 771-589
www.hotel-mirni-kutak.hr
info@hotel-mirni-kutak.hr

Hotel Gacka, Ličko Lešće 315, tel.:+385 (0)53 787-508
hotelgacka@gmail.com

Hostel Majsić, Čovići 108 b, +385 (0)53 761-009
majsic.gs@gmail.com

Turistička zajednica grada Otočca
53220 Otočac, Kralja Zvonimira 17
tel./faks: +385 (0)53 771-603
tzg-otocca@gs.t-com.hr / info@tz-otocac.hr
www.tz-otocac.hr

Hrvatski centar za autohtone vrste riba i rakova krških voda
Otočac, Kralja Zvonimira 10
Josip Orešković: +385 (0)95 502-2336
www.pastrveituristi.otocac.hr

"Gacka" društvo za zaštitu i gospodarenje rijekom Gackom
53220 Otočac Bartola Kašića 5a
tel.: +385 (0)53 771-449 / www.gacka.hr

4 NP Plitvička jezera

16 stepenasto položenih jezera, slapovi, špilje i pećine, šume, restorani s bogatom gastronomskom ponudom, hoteli i kampovi
A1 - izlaz 10, Otočac

Jedina prirodna vrijednost u Hrvatskoj na popisu svjetske baštine UNESCO-a

Plitvička jezera nalaze se malo dalje od autoceste, što je dobro, ali ne predaleko da ne budu "uspust" i da ne svrati tko do njih na putu do mora. To je definitivno jedno od mjesta na kugli zemaljskoj gdje treba doći zagrljen s nekim ili ruku pod ruku s dragom osobom, prošetati čarobnim krajolikom okruženim hukom slapova i kristalnom bistrinom vode. A možete dakako i u samoći sa smješkom na licu pozdravljati sve žive stvorove oko vas, i one koji lete, gmižu, plivaju, trče... Ili, zaustaviti trenutak kamerom koju sigurno imate uza se, uhvatiti zadnji odsjaj Sunčeve zrake na kapljicama rose prije nego što je Sunce osuši. Riječi su suvišne kad se govori o ljepoti čipke ledenih slapova. To je ono što morate bezuvjetno vidjeti i doživjeti vlastitim očima.

Jeste li znali?

Kažu da je Prošćansko jezero dobilo ime po kolcima (prošču) ili po legendi o Crnoj Kraljici, koju je narod "prošio" u vrijeme velike suše da pošalje kišu i natopi žednu zemlju. Kraljica se smilovala, navukla na nebo crne oblake i kiša je padala tako dugo dok nije palo dovoljno vode da se formiraju jezera. To je jezero drugo po veličini i dubini.

Dolazak: Autocestom A1 iz smjera Zagreba izlaz Otočac, preko Vrhovina i Vrelo Koreničkog za manje od sat vremena kod restorana Borje izlazi se na državnu cestu D1 i nastavlja vožnja prema Plitvičkim jezerima.

Programi obilaska: Park ima dva ulaza, sjeverni ili ulaz 1 koji se nalazi preko puta restorana Lička kuća i južni ili ulaz 2 koji se nalazi nasuprot skretanja za hotele Plitvice i Bellevue. Posjetiteljima je na raspolaganju 8 različitih programa obilaska i razgleda koji uključuju šetnju stazama i drvenim mostićima, vožnju panoramskim vlakom i električnim brodom na jezeru Kozjak. Panoramski vlak i električni brod povezuju zone Donjih i Gornjih jezera, a ti sadržaji uključeni su u cijenu ulaznice.

Sve obavijesti mogu se dobiti u info centrima na ulazima 1 i 2.

Aktivnosti

Pješačenje, vožnja električnim brodom i panoramskim vlakom, fotografiranje, planinarenje, skijanje, veslanje.

Aktivnosti izvan parka

Vožnja biciklom atraktivnim stazama, planinarenje na Ličku Plješevicu i Mrsinj, paragliding u Bjelopolju

Preporučujemo

Vidjeti Štefanijin otok u jezeru Kozjak. Otočić nazvan u čast kraljevine Štefanije, koja je 5. rujna 1888. posjetila Plitvička jezera. Kraljevna Štefanija prva je žena naše slavne dinastije Habsburško-lotarinške, koja je nakon punih 70

godina, koliko je prošlo od posjeta carice i kraljice Karoline (polovica lipnja 1818.), ponovno posjetila Plitvička jezera.

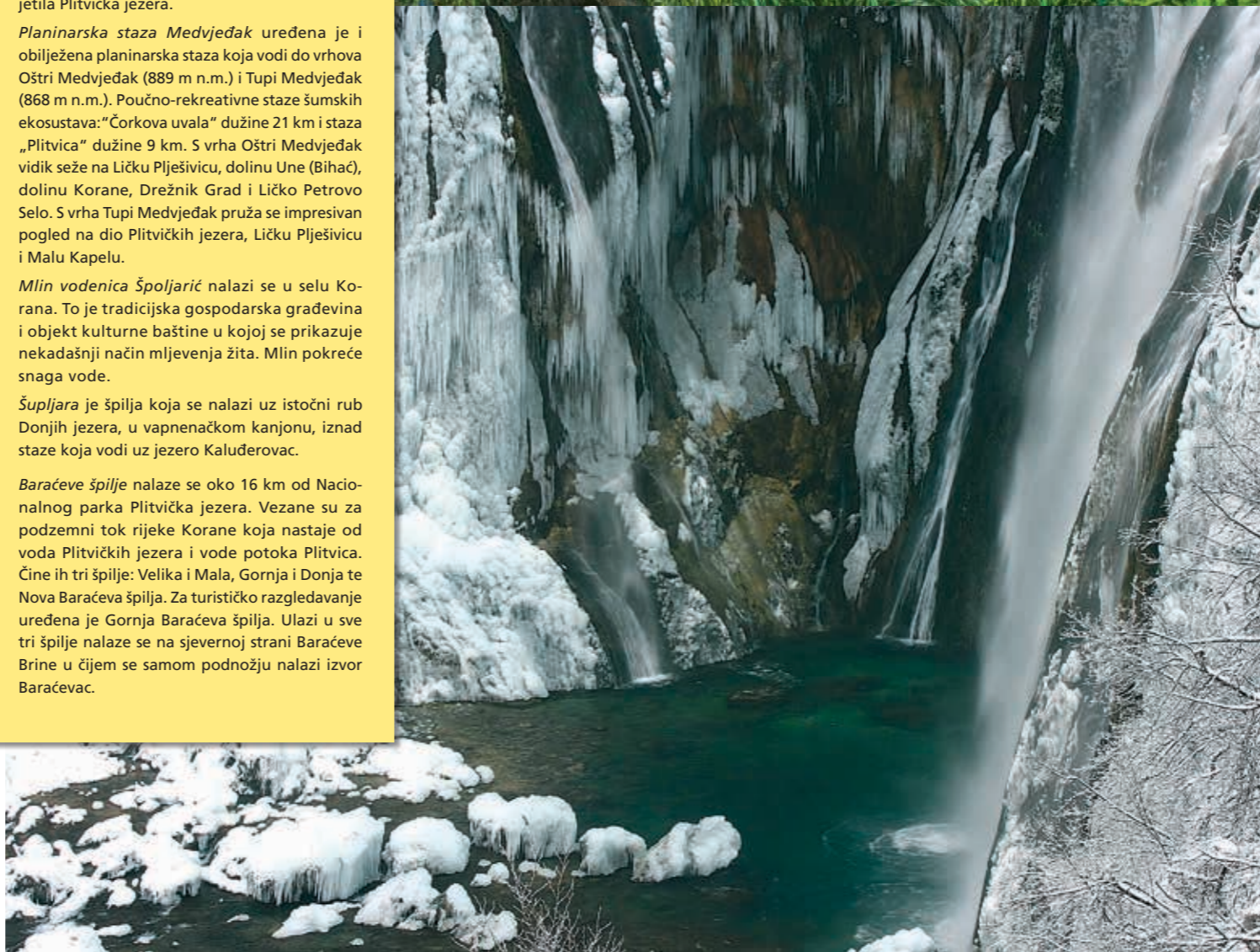
Planinarska staza Medvjedak uređena je i obilježena planinarska staza koja vodi do vrhova Oštri Medvjedak (889 m n.m.) i Tupi Medvjedak (868 m n.m.). Poučno-rekreativne staze šumskih ekosustava: "Čorkova uvala" dužine 21 km i staza "Plitvica" dužine 9 km. S vrha Oštri Medvjedak vidik seže na Ličku Plješevicu, dolinu Une (Bihać), dolinu Korane, Drežnik Grad i Ličko Petrovo Selo. S vrha Tupi Medvjedak pruža se impresivan pogled na dio Plitvičkih jezera, Ličku Plješevicu i Malu Kapelu.

Mlin vodenica Špoljarić nalazi se u selu Korana. To je tradicijska gospodarska građevina i objekt kulturne baštine u kojoj se prikazuje nekadašnji način mljevenja žita. Mlin pokreće snaga vode.

Šupljara je špilja koja se nalazi uz istočni rub Donjih jezera, u vapnenačkom kanjonu, iznad staze koja vodi uz jezero Kaluderovac.

Baračeve špilje nalaze se oko 16 km od Nacionalnog parka Plitvička jezera. Vezane su za podzemni tok rijeke Korane koja nastaje od voda Plitvičkih jezera i vode potoka Plitvica. Čine ih tri špilje: Velika i Mala, Gornja i Donja te Nova Baračeva špilja. Za turističko razgledavanje uređena je Gornja Baračeva špilja. Ulazi u sve tri špilje nalaze se na sjevernoj strani Baračeve Brine u čijem se samom podnožju nalazi izvor Baračevac.

Plitvička jezera

Korisne informacije:

Što vidjeti

Na prostoru parka posebno su vrijedne i atraktivne zgrade tradicijskog obrta koje se pokreću snagom vode: mlin i pilana na vodeni pogon na rijeci Korani koje u istoimenom naselju.

Gdje objedovati

Nacionalni restoran Lička kuća s bogatom ponudom tradicionalnih jela i svojom jedinstvenom arhitekturom. tel.: +385 (0)53 751 382

Restoran POLJANA, tel.: +385 (0)53 751-092

Restoran BORJE, tel.: +385 (0)53 751-777

Restoran MACOLA, tel.: +385 (0)53 776-170

Restoran BABIĆ, tel.: +385 (0)53 776-779

Bistro VUČNICA, tel.: +385 (0)53 751-282

Bistro PLJEŠEVICA, tel.: +385 (0)53 776-701

Bistro VILA VELEBITA, tel.: +385 (0)53 755-040

Bistro ŠAPINA, tel.: +385 (0)53 776-083

Bistro FORTUNA, tel.: +385 (0)53 753-031

Gdje odsjesti

Unutar granica Nacionalnog parka, u njegovoj jezerskoj zoni nalaze se hoteli:

JEZERO ***, tel.: +385 (0)53 751-400

PLITVICE **, tel.: +385 (0)53 751-100

BELLEVUE **, tel.: +385 (0)53 751-700

Na rubnom dijelu Nacionalnog parka

Hotel MACOLA ***, tel.: +385 (0)53 776-228

Hostel FALLING LAKES, Mob. +385 (0)99 4137-242

Hotel GRABOVAC ***, tel.: +385 (0)53 751-999

Autokamp KORANA ** tel.: +385 (0)53 751-888

Kamp BORJE *** tel.: +385 (0)53 751-790

Postoji i mogućnost boravka u obiteljskom smještaju, te u Učeničkom domu u Korenici (tijekom ljeta) i u Pastoralnom centru na Plitvičkim jezerima.

Nacionalni park Plitvička jezera

– rezervacije i upiti

53231 Plitvička jezera

tel.: +385 (0)53 751-014, 751-015

faks: +385 (0)53 751-013

info@np-plitvicka-jezera.hr

www.np-plitvicka-jezera.hr

Turistička zajednica općine Plitvička jezera

Trg sv. Jurja 6, 53230 Korenica

tel./faks: +385 (0)53 776-798

info@tzplitvice.hr

www.discoverplitvice.com

5 Velebit

NP Sjeverni Velebit, PP Velebit
A1 – izlaz 10, Otočac

Svijet tišine i svježine

Velebit je 1978. uvršten u Svjetsku mrežu rezervata biosfere („Program čovjek i biosfera“ (UNESCO). U sklopu parka prirode nekoliko je zaštićenih lokaliteta: 2 nacionalna parka (Sjeverni Velebit, Paklenica). Nacionalni park Sjeverni Velebit obuhvaća i nekoliko ranije zaštićenih područja – Strogi rezervat Hajdučki i Rožanski kukovi, Botanički rezervat Visibaba i Botanički rezervat Zavižan-Balinovac-Velika kosa, unutar kojega se nalazi i poznati Velebitski botanički vrt, proglašen spomenikom parkovne arhitekture. Na području NP Sjeverni Velebit otkriveno je više od 300 jama od kojih su najvažniji speleološki objekti Cerovačke pećine i Lukina jama. U prošlosti ta je područja naseljavao veći broj ljudi, koji su ostavili tragove brojnih ruševina stočarskih kuća, sakralnih objekata i kulturnih spomenika. Oni danas vjedoče o životu u prošlosti, običajima i kulturi stanovnika na toj tajanstvenj planini. Nacionalni park Paklenica prostire se na južnim obroncima velebitskog masiva, a najatraktivnije obilježje daju mu monumentalni kanjoni Velike i Male Paklenice, čije su okomite litice, visoke i preko 400 m, učinile Paklenicu svjetskim poznatim alpinističkim odredištem.

Jeste li znali?

Premužićeva staza pješački je, planinarski put koji vodi uzduž Velebita kroz vrleti Sjevernog i Srednjeg Velebita. Početak staze blizu je planinarskog doma Zavižan, preko prijevoja Veliki Alan i nastavlja do Oštarijskih vrata. Građena je od 1930. do 1933. godine. Projektant i organizator gradnje bio je šumarski inženjer Ante Premužić (1889. - 1979.)

Dolazak: Do NP Sjeverni Velebit može se doći s autoceste, izlaz za Otočac prema mjestu Krasno. Kod sela Oltari nalazi se putokaz za Zavižan (ulaz u Babić-Siča gdje se može kupiti karta za obilazak NP Sjeverni Velebit). Iz Krasna do Babić Siče možete doći i vozeći se makadamskom cestom (5 km) kroz zaselak Vukelići. Također se do Zavižana može doći i s primorske skrane skrenuvši u Svetome Jurju s Jadranske magistrale, na zavojitu planinsku cestu kojom se 12 km uspinjete do mjesta i prijevoja Oltari (950 m).

Plan obilaska: Nacionalnom parku se s kontinentalne strane može prići i iz smjerova Mrkvišta, Ledene Drage, Begovače i Štirovače ili planinarskim stazama s jugozapadne, primorske strane iz smjera Brisnica i Gornje Klade, a sa sjeveroistočne strane iz Krasna. Kružni obilazak Velikog Zavižana počinje sa ceste kod ulaza u Velebitski botanički vrt, a s vrha moguće je spustiti se na kružnu stazu u vrtu i onda s nje ponovno se popeti na Balinovac i Veliku kosu te doći do doma, za što treba oko 2-3 sata. S vrha je prekrasan pogled na more i otoke Krk, Prvič, Goli otok, Sveti Grgur i Rab, a u daljini na Cres i Lošinj s izraženom Osorčićom. Na Velebitu se prepoznaju vrhovi Veliki i Mali Pivčevac i na drugoj strani Balinovac i Vučjak s planinarskim domom te nešto dalje Mali Rajinac (1699 m) i još dalje Rožanski kukovi.

Velebitsku šetnju možete početi Premužićevom stazom od njezina početka 2 km od Botaničkog vrta pa sve do skloništa Rossieva koliba (cca 2 sata)

Aktivnosti

- poučne, biciklističke i planinarske staze alpinizam, speleologija, promatranje ptica (bird-watching)

- šetnja za sve uzraste po planinskoj Premužićevoj stazi
- fotosafari planinskoga endemskog cvijeća i gorske divljači
- jahanje konja u NP Sjeverni Velebit
- bicikljada "Uspón na Zavižan" - lipanj.

Preporučujemo

- posjet botaničkom vrtu na Zavižanu
- planinarski dom Zavižan (1600 m nad morem)
- posjet metereološkoj stanici vidikovcu s kojeg se vidi četvrtina hrvatskih otoka
- selo Krasno - posjet sirani "Runolist", mogućnost kupnje domaćeg sira.

Događanja

- "Antonja u Krasnu" proslava povodom blagdana Sv. Ante, sveca zaštitnika župe Krasno. Sredina lipnja uz mnogobrojna događanja održava se i Sajam tradicijskih poizvoda, koji predstavlja proizvode lokalnih tradicionalnih obrta kao i kulinarne specijalitete krasnarskog kraja i okolice.
- U crkvi Majke Božje Krasnarske iznad mjesta Krasno narod Primorja i Like od davnina se okuplja 15. kolovoza na crkve ni zbor u čast blagdana Velike Gospe.
- U Kuterevu možete vidjeti prvoklasno drveno posuđe za kuhanje, dugotrajne drvene alatke i nesalomive kuterevske kantrige koje su izradili radišni ljudi i njihove spretno ruke te utopište za mlade medvjede.

Gornja slika: Zavižan
Donja slika: Premužićeva staza

Korisne informacije:

Što vidjeti

U NP Sjeverni Velebit Rožanski i Hajdučki kukovi gdje se nalaze Lukine jame dubine 1392 m, Slovačke jame 1320 m, a u PP Velebit Cerovačke pećine.

Tu su još mnoge manje špilje i jame, kao i niz važnih geomorfoloških (Kiza, Tulove grede, kuk Stapina itd.) i hidroloških objekata (vrela i tok Zrmanje itd.). Posjet jamama treba najaviti u Upravi Nacionalnog parka.

Gdje objedovati

Konoba JURE, Krasno, tel.: +385 (0)53 851-100

Bistro MANJAN, 109 Krasno, Krasno Polje, tel.: +385 (0)53 851-014

Bistro LIBERTAS, Krasno, +385 (0)53 851-066

Gdje odsjesti

Smještaj u planinarskim objektima

PD ZAVIŽAN

Osoba za kontakt – domar Ante Vukušić
tel.: +385 (0)53 614-209

PD ALAN

Osoba za kontakt HPS +385 (0)1 4824-142

Smještaj u mjestu Krasno

Hotel DEGENIJA

Krasno b.b., Tel.: + 385 (0) 53 851-205

HRVATSKE ŠUME objekti za smještaj

Šumarija Krasno tel./faks: +385 (0)53 851-116

SMJEŠTAJ TOMAIĆ, tel.: +385 (0)98 162-2772

KUĆA KRASNA, tel.: +385 (0)53 572-335, 672-131
www.krasno-kuca.com

Javna ustanova Park prirode Velebit

Kaniža gospička 4b, 53 000 Gospić
tel.: +385 (0)53 560-450
faks: +385 (0)53 560-451
mob.: +385 (0)98 245 995
www.velebit.hr

Javna ustanova Nacionalni park Sjeverni Velebit

Krasno b.b., 53274 Krasno
tel./faks: +385 (0)53 665-380, 665-390
www.np-sjeverni-velebit.hr
npsv@np-sjeverni-velebit.hr

Javna ustanova „Nacionalni park Paklenica“

Dr. Franje Tuđmana 14a,
23244 Starigrad-Paklenica
tel.: +385 (0)53 369-155, 369-202,
369-803 (repcija parku)
www.paklenica.hr

6 Perušić

Kosinjski most, rijeka Lika
Jezero Kruščica, pećinski park Grabovača
A1 - izlaz 11, Perušić

Bogatstvo pećinskog svijeta

Perušić i njegova okolica nalaze se u središtu Like na sjeverozapadu Ličkog polja udaljenog od Gospića 12 km.

Prvi put Perušić se spominje 1487. Osnivaju ga braća Dominik i Gašpar Perušić, plemićka obitelj koja dolazi iz Dalmatinske zagore. Po njihovu prezimenu mjesto dobiva ime, a na uzvisini grade obrambenu utvrdu koja u literaturi ima različite nazive - Perušićki stari grad, Gradina, a u narodu najčešće Turska kula sagrađena u 16. stoljeću. Kula je bila sagrađena na tri kata i opasana debelim subozidom čiji se ostaci danas tek naziru.

Okolo 2,5 km od središta Perušića nalazi se jedinstven pećinski park Grabovača (770 m). Sastoji se od šest špilja i jedne jame: Samograd, Medina špilja, Amidžina špilja, Velika Kozarica, Mala Kozarica, Tabakuša i Slipica-Jama/Japaga.

Na Grabovači se nalazi neprocjenjivo bogatstvo podzemnih krških oblika, čak 1/4 od ukupnog broja zaštićenih speleoloških objekata u Hrvatskoj.

Iako se grad Perušić nalazi u unutrašnjosti, sve više dobiva na turističkoj važnosti, pogotovo za one koji vole mir i ljepotu prirode.

Jeste li znali?

Kratko vrijeme nakon izuma tiskarskog stroja knezovi Frankopani osnovali su na području Kosinja prvu hrvatsku tiskaru u kojoj je 1491. godine tiskan glagoljski brevijar, najstarija knjiga za koju se zna da je tiskana na hrvatskom tlu.

Dolazak: Do Perušića je lako doći, izlaz 11 s autoceste A1 dobro je označen.

Plan obilaska: Glavne su atrakcije za turiste špilja Samograd u parku Grabovača, rijeka Lika i jezero Kruščica. Perušić je izlazno središte za uspon na Velebit "Klanac - Donje Pazarište - Štirovaca", zatim, lov u okolnim lovištima te ribolov na rijeci Lici.

Preporučujemo

Vidikovac je najviša točka Grabovače i nalazi se na 770 m nadmorske visine. S njega na zapad i jugozapad puca široka panorama prostrane ličke krške zaravnj s kanjonom rijeke Like, umjetnim jezerom Kuščica i zelenim zidom Velebita na udaljenom obzoru.

Župna crkva Uzvišenja sv. Križa iz 17. st. kasnobarokna je crkva, s gotičkim pročeljem, 28 zaštićenih elemenata interijera, za vrijeme turske vladavine prenamjenjena u džamiju, nakon oslobođenja od Turaka ponovno katolička crkva. Na tornju crkve nalazi se križ stare Zagrebačke katedrale. Obnovljena je 1988., a orgulje iz 1888. koje su u potpunosti obnovljene 2005. služe u svrhu koncertnih događanja na području županije.

Posjet jezeru Kruščica koje se nalazi nedaleko od Ličkog polja. Stvoreno je 1966. god. kao umjetno akumulacijsko jezero s osamdeset metara

visokom branom, u čijim se dubinama nalazi potopljeno selo s crkvom Sv. Ilije.

Kosinjski most kameni je, sedamdeset metara dug most preko rijeke Like, spaja Gornji i Donji Kosinj. Most je iz 19. st., a rađen tehnikom "uklinjenja kamena" jedinstven po otvorima u lukovima koji se u vodi ocrtavaju kao pravilni krugovi.

Aktivnosti

Osim šetnji, planinarenja, vožnje biciklom i ostalih oblika rekreacije u prirodi, u ljetnim mjesecima može se kupati u rijeci Lici ili splavariti po jezeru Kruščica. Lov i ribolov na rijeci Lici dopušten je uz do-zvolu u okolnim lovištima.

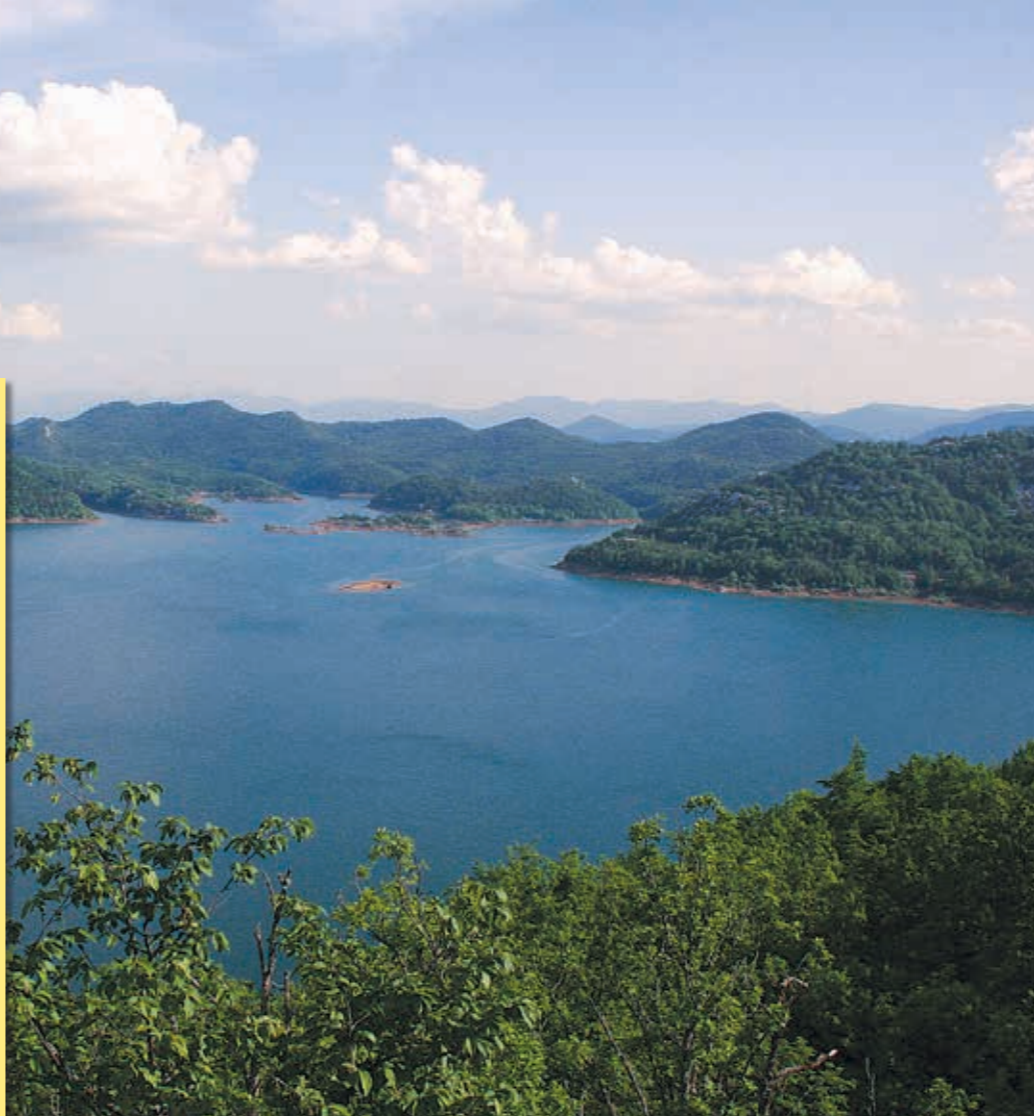
Događanja

- Veliko je slavlje uz kulturni i zabavni program na dan općine 14. rujna kod crkve uzvišenja sv. Križa u Perušiću.

- Utrka kanuima, veslačka regata na rijeci Lici: tijekom svibnja.

Gornja slika: Kruščičko jezero

Donja slika: Kosinjski most

Korisne informacije:

Što vidjeti

Ostaci starog grada Perušića iz 16. stoljeća

Crkva sv. Križa iz 17. st. nalazi se na putu iz Perušića prema Klanacu.

Špilja Samograd u pećinskom parku Grabovača

Gornji Kosinj

Gdje objedovati

Restoran ALBATROS, Perušić, Varoš 22
tel.: +385 (0)53 679-759, mob: +385 (0)98 497-407
www.albatros-perusic.hr

Gdje odsjesti

Hotelskog smještaja u Perušiću nema. O smještaju kod domaćina možete se informirati u Turističkoj zajednici Perušić.

Turistička zajednica Perušić

53202 Perušić,
Trg popa Marka Mesića 2
tel./faks: +385 (0)53 679-233, 679-188
www.tz-perusic.hr / tzperusic@gmail.com

Javna ustanova "Pećinski park Grabovača"

Perušić, Trg popa Marka Mesića 2 (zgrada Općine)
tel.: +385 (0)53 679-233
mob.: +385 (0)99 212-7587
pp.grabovaca@gs.t-com.hr
www.pp-grabovaca.hr

Hrvatsko kulturno-umjetničko društvo

Perušić
www.hkud-perusic.hr

7 Gospić

Muzej Like, Jesen u Lici
Smiljan - MC Nikola Tesla
Žitnik - kuća Ante Starčevića
A1 - izlaz 12, Gospić

Središte Ličko-senjske županije

Grad Gospić kroz povijest je imao ulogu prometnog i vojnog središta, a tek od XIX. stoljeća počinje jačati njegov utjecaj u Lici i danas je administrativno i kulturno središte Ličko-senjske županije te od nedavno i sjedište novoosnovane biskupije.

Grad i njegova okolica u prvom su redu poznati po prirodnim ljepotama. Na prostorno vrlo malom području, na nadmorskoj visini od oko 500 m, nalaze se tri nacionalna parka (Plitvička jezera, kanjon Paklenice i Sjeverni Velebit), park prirode (Velebit), parkovi šume (Laudonov gaj i Jasikovac), blizina jadranske obale kao i područja pod posebnom ekološkom zaštitom.

Nikola Tesla. Genijalni znanstvenik koji je izumio kotač modernog doba i "osvijetlio svijet" rođen je 1856. u Smiljanu, odrastao i prva znanja stekao je u Gospiću. Memorijalni centar "Nikola Tesla" otvoren je 2006. godine povodom njegova 150. rođendana, a objedinjuje znanost, umjetnost i turizam.

Ante Starčević (1823. - 1896.) "Otač domovine", pravnik i narodni zastupnik, rodio se u Žitniku kod Gospića. Veličajući hrvatsku povijest i kulturu poticao je emancipaciju hrvatske samosvijesti.

Jeste li znali?

Miroslav Kraljević (1885. - 1913.) jedan od začetnika hrvatskoga modernog slikarstva te gotovo najsvestraniji umjetnik s početka prošlog stoljeća rođen je u Gospiću.

Dolazak: S autoceste A1, izlaz 12, skretanje za Gospić. U gradu postoje oznake za mjesto Smiljan (oko 6 km od središta Gospića) gdje se nalazi MC Nikola Tesla.

Plan obilaska: U starogradskoj jezgri Gospića možete vidjeti kip djevojke nazvane Marta, rad kipara Frangeša-Mihanovića, u znak sjećanja na uvođenje vodovoda 1894. Od ostalih starih zdanja tu se nalazi katedrala navještenja Blažene Djevice Marije izgrađena 1783., zgrada Visoke učiteljske škole izgrađena 1869., Murkovića mlin (stari mlin vodenica na rijeci Novčici), rodna kuća hrvatskog slikara Miroslava Kraljevića.

Preporučujemo

Posjet Muzeju Like u Gospiću: Stalni postav etnografije nalazi se unutar muzejskog dvorišta, u posebnoj tradicionalnoj ličkoj kući, brvnašici pokrivenoj pokrovom šimlom i pripadajućim interijernim uređenjem, koji uz manje izmjene prati tradicionalna događanja tijekom godišnjih doba. **Posjet MC "Nikola Tesla" Smiljan** gdje se nalazi Teslina rodna kuća, replika objekta ispitne stanice iz Colorado Springsa iz 1899. - 1900. godine, Teslina turbina u potoku Vagancu i prototip broda na daljinsko upravljanje koji je Tesla napravio 1898. **Posjet spomen-domu Ante Starčevića** u mjestu Veliki Žitnik blizu kanjona rijeke Like, na samom kraju sela.

Aktivnosti

- sportski ribolov
www.sru-lika-gospic.com

- organizirani lov na lovištima u okolici
- team building
- izleti u park prirode Velebit.

Događanja

- Gospićki karneval: tijekom veljače.
- "Dan grada Gospića" 22. srpnja blagdan Sv. Marije Magdalene zaštitnice grada.
- "Gospićko glazbeno ljeto": od početka lipnja do početka srpnja, bogat izbor klasične glazbe u izvedbi domaćih i međunarodno priznatih umjetnika
- Likanale od 1966. godine neprekidno okuplja velik broj renomiranih umjetnika - slikara, kipara, grafičara, keramičara, koji su osebujnim vezama utkani u ove prostore, a čija djela tvore bogat galerijski Fundus Muzeja Like.
- "Jesen u Lici" - početkom listopada, reprenzativnim nastupom svojih izlagača i njihovim rukotvorinama, pokazuje bogatstvo plodova, tradicije i autohtonosti ličkog podneblja, kao i podneblja izlagača pristiglih iz ostalih krajeva Ličko-senjske županije.
- Manifestacije vezane uz dječji program: Prvi pljesak, Svi na role, Djeca crtaju.

Gornja slika: Gospić

Donja slika: Spomenik Nikoli Tesli
autora Mile Blaževića

Korisne informacije:

Što vidjeti

Spomen dom Ante Starčević
tel.: +385 (0)53 560-440

Pustolovno-izletnički centar Rizvan City smješten u malom ličkom selu Rizvanuša. Jedinstvena kombinacija team buildinga na moru i planini, paintball teren te šumski pustolovni park po čemu su jedinstveni u Hrvatskoj!

Brušane bb, mob.: +385 (0)98 245-769
www.adria-velebitica.hr

Gdje objedovati

Restoran ZLATNA POTKOVA
Gospić, Smiljanska b. b., tel.: +385 (0)53 573-692

Motel MAKI
Budačka 200, Gospić, tel.: +385 (0)53 575-510
www.motel-maki.hr

Gdje odsjesti

Hotel ANTE
Gospić, Jasikovačka 9,
tel.: +385 (0)53 570-570

Hotel ANA
Gospić, Zagrebačka 18, tel.: +385 (0)53 560-360

Turistička zajednica grada Gospića
Bana Ivana Karlovića 1, 53000 Gospić
tel.: +385 (0)53 560-752,
faks: +385 (0)53 574-784
tz.gospica@gs.t-com.hr / www.tz-gospic.hr

Turističko informativni centar, (TIC)
tel.: +385 (0)53 560-754
ticinfogs@gmail.com

Muzej Like

Radno vrijeme Muzeja za posjetitelje:
ponedjeljak – petak 9,00 – 14,00 sati
subota 10,00 – 13,00 sati
(mogućnost posjeta prema najavi tel: 053 572-051)

MC Nikola Tesla

Informacije i najave:
tel.: +385 (0)53 746-530,
faks: +385 (0)53 746-538
mcnikolatesla@mcnikolatesla.hr
www.mcnikolatesla.hr
Za skupne posjete poželjna je najava na:
tel.: +385 (0)53 572-051 ili faks: +385 (0)53 560-545
radnim danom od 9 do 15 sati.

Karlobag

Karlobag, Terezijana
A1 - izlaz 11, Gospić (za Karlobag)

Karlobag - idealan spoj planine i mora

Putujući jadranskom obalom južno od Senja dolazi se do Karlobaga. Pod imenom Vagium, Skrisia, Bigi-Bag bio je rimska kolonija izgrađena kao jedna od važnih transportnih luka, a Turci su ga potpuno uništili i spalili 1525. Vojvoda Karlo dao ga je ponovno izgraditi, pa je grad po njemu dobio ime. U Karlobag se može doći iz Gospića preko Baških Oštarija. Karlobag je danas nezaobilazno turističko odredište te prilika za predah od dugog puta, a zbog mediteranske klime i kombinacije mora i planina najpovoljnija prilika da doživite ljetne vrućine i svježinu velebitskog zaleđa u jednom danu.

Podvelebitsko primorje

Sveti Juraj je 9 km južno od Senja. Ribarica i Cesarica mala su i tiha ribarska turistička mjesta. Lukovo Šugarje s crkvom sv. Luke iz 1733. i s autokampom „Žalo“, Prizna je frekventno trajektno pristanište za otok Pag te preko Paškog mosta veza prema južnoj Hrvatskoj.

Jeste li znali?

Kapucinski samostan u Karlobagu s crkvom sv. Josipa iz 1712. ima bogatu knjižnicu. Posebno je zanimljiva slika "Posljednja večera Isusa Krista" nepoznatog autora.

Dolazak: Do Karlobaga se s autoceste izlazi kod Gospića, a zatim preko Velebita i Oštarijskih vrata (927 m) silazi do mora.

Preporučujemo

Na putu uz more od Karlobaga prema Senju zastanite u Jablancu. U Jablancu se nalazi i planinarska kuća Miroslav Hirtz. Mnogi za nju kažu da je sa svojim položajem na 20 m nadmorske visine najniži planinarski dom na svijetu.

Prođite poučnom stazom Terezijana. Staza počinje u Baškim Oštarijama (924 m n. m.), iza stare škole, a završava iznad sela Konjsko (650 m n. m.). Svakako posjetiti Ravne dobre, proći cestom Šušanj-Štirovača, proći Premužičevom stazom.

Obuhvaća 3 kilometra dug dio stare austro-ugarske ceste Terezijane koja je preko Velebita povezivala tadašnje pukovnijsko središte Gospić sa lukom Karlobag. Terezijana je izgrađena 1786. godine po naputku cara Josipa II, a nazvana je po njegovoj majci, carici Mariji Tereziji.

Od zanimljivih starina u Karlobagu postoje kapucinski samostan u kome se nalaze dragocjene umjetničke slike ("Posljednja večera" nepoznatog majstora), župna crkva sv. Josipa izgrađena 1712. za vrijeme Leopolda I. s arhitektonskim ukrasima iz 18. stoljeća i crkva Majke Božje Žalosne. Iznad mjesta na brežuljku nalaze se ruševine srednjovjekovne utvrde "Fortica" te ostaci crkve sv. Karla Boromejskog izgrađene 1710. od koje je

po završetku II. svjetskog rata ostao samo zvonik, što cijelom mjestu daje osobit pečat. Ispred crkve je 2008. otkriven spomenik Šimi Starčeviću, istaknutom hrvatskom jezikoslovcu, piscu prve gramatike hrvatskoga jezika na hrvatskom jeziku i svećeniku koji je u Karlobagu bio župnik gotovo pola stoljeća (1814. - 1859.).

Također možete snimiti panoramsku fotografiju podvelebitskog primorja s vidikovca Kubus na Velebitu iznad Karlobaga koji je inače spomenik izgradnje ceste Gospić - Karlobag za cara Franje Josipa.

Događanja

- tradicionalno se svake godine održava Međunarodna likovna kolonija: srpanj
- Karlobaške maškare: sječanj - veljača
- ribarske fešte: srpanj i kolovoz
- koncerti i kulturno-zabavne večeri u crkvi sv. Josipa: srpanj - kolovoz
- brdske automobilske utrke: lipanj.

Aktivnosti

Sportski sadržaji, mali nogomet, ronilački klub Atlantida (s obukom ronjenja), košarka, boćanje, minigolf, bazen izvan hotela Zagreb i aktivnosti na moru ili pod morem, planinarenje na Velebitu, paintball u rekreacijskom centru Rizvanuša kraj Gospića i šetnje šumskim stazama.

Karlobag

Korisne informacije:

Što vidjeti

Ostaci crkve sv. Karla Boromejskog izgrađene 1710.

Gdje objedovati

Bar i apartmani LIFE
Obala Vladimira Nazora bb, Karlobag
tel.: +385 (0)53 694-917, www.life-hr.com

Restoran OK

na kraju plaže hotela Zagreb.
tel.: +385 (0)53 694-185

Pizzeria ŠUŠANJ, Vladimira Nazora 15, Karlobag,
+385 (0)53 694-126, +385 (0)91 564-8779,

Konoba RIBAR, Trg Dr. Franje Tuđmana 1, Karlobag
+385 (0)53 694-008

Gdje odsjesti

Smještaj je u Karlobagu moguć u nekoliko hotela i u privatnim apartmanima.

Hotel ZAGREB ***

Karlobag, Naselje Bana J. Jelačića b.b.
tel.: +385 (0)53 694-777 (radi sezonski)

Hotel VELINAC (omladinski hotel)

Karlobag, Trg dr. Franje Tuđmana 1
tel.: +385 (0)53 694-008, www.hotel-velinac.hr

Hostel VAL (radi sezonski), Karlobag,
Vladimira Nazora 13, e-mail: hostel.val@hep.hr

Hostel BAŠKE OŠTARIJE, Baške Oštarije b.b.,
tel.: +385 (0)53 674-003, mob.: +385 (0)99 392-7127, e-mail: rc.baskeostarije@gmail.com

Turistička zajednica Općine Karlobag

Trg dr. Franje Tuđmana 2, 53288 Karlobag
tel./faks: +385 (0)53 694-251
www.tz-karlobag.hr
tzkarlobag@gmail.com

Turistička agencija MADI Tours

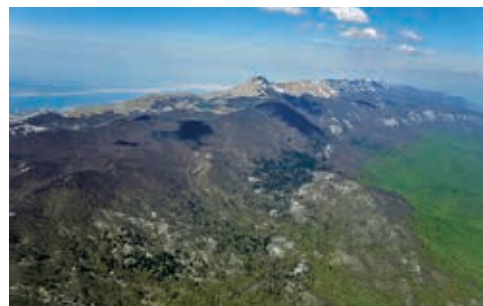
Trg dr. Franje Tuđmana 2, 53288 Karlobag
tel.: +385 (0)53 694-195
www.madi-tours.hr

Lovinac - Sveto Brdo

Zir, špilja Debeljača, Sveti Rok
A1 - izlaz 13, Gornja Ploča

Mistično i lijepo

Na samom jugu Like, na rubu Ličke zavale koja je prirodno povezana s Gračaćkim poljem, u trokutu Gospić - Udbina - Gračac, smještena je općina Lovinac. Izrazitu geografsku među prema submediteranskom prostoru s južne, jugoistočne i zapadne strane čini planinski masiv Velebita. Ostaci japodskih gradina Rukavinska, Vrkljanske gradine, Cvituša i Razvala; ostaci i rekonstruirana rimska cesta pod Cvitušom te ostaci srednjovjekovnih gradina na lovinačkom području Novak grad sa Štulića kulom, Vranik, Budak, Zagon, Lukavac i grad Lovinac, svjedoče o stoljetnom naseljavanju lovinačkog kraja.

Danas je općina Lovinac najpoznatija po očuvanim i zaštićenim prirodnim vrijednostima. Tu su atraktivni prirodni pejzaži, guste, netaknute šume, brojni krški fenomeni, čiste rijeke i potoci. Područje općine Lovinac obuhvaća najviše vrhove Nacionalnog parka Paklenica, poput specijalnog rezervata "Sveto brdo" te velik dio Parka prirode Velebit.

Jeste li znali?

Mlin "Travić" u Lovincu, koji je izgrađen u 19. stoljeću, u potpunosti je rekonstruiran i vraćen u funkciju kao centar tradicijskog mljevenja žita ovog kraja. Mlin i drveni most obnovili su tijekom 2004./2005. godine stanovnici Lovinca kroz djelovanje nevladine udruge "Banica". Danas je to jedna od najvećih turističkih atrakcija Lovinca.

Dolazak: Autocestom A1, izlaz u općinu Lovinac u Svetom Roku i čvoru Gornja Ploča.

Plan obilaska: Lovinački kraj najlakše je obići biciklom. Bicikli se mogu iznajmiti u zgradi PZ Lovinac. Cijelo područje povezano je četirima biciklističkim stazama: Staza ličkih polja, dolina Ričice, Velebitska staza i Staza suvajskih bunara - staza Japoda. Najviše su kote u općini velebit-ski vrhovi: Sveto brdo (1753 m n. v.) i Babin vrh (1744 m n. v.). Prirodna (krška) i umjetna jezera, poput akumulacija Ričice - jezero Štikada i rijeke Opsenice - jezero Sveti Rok.

Preporučujemo

- degustacijski centar PZ Lovinac
- rimska cesta pod Cvitušom
- "Turska kula" u Vraniku
- "Zdunić kula" u Smokriću iz 1744.
- kameni most, šterna i stara škola u Smokriću
- bunari i kameni prijelazi preko Suvaje Mlin "Travić" u Lovincu iz 19. st.
- "Josetin" mlin na Bakovcu u Ričicama
- "Vrilo mudrosti" u Svetom Roku, na putu prema povijesnoj Alanskoj cesti preko Velebita
- Alanska cesta (tzv. Majstorica) završena 1832.
- japodske gradine: Cvituša, Vrkljanske, Rukavinska gradina
- srednjovjekovne gradine: Stari grad Lovinac u Svetom Roku i Štulića kula u Ploči

- špilja u Debeljači: pronađena tijekom eksploatacije kamena za gradnju autoceste A1.
- stalna vrela pitke vode ispod Velebita i Resnika

najveće su prirodno bogatstvo ovog područja: Studena vrela, Holjevac, Vrilo mudrosti, Kozjan, Kuduzovac, Vriline, Liščani bunari i dr.

Aktivnosti

- biciklizam, sanjkanje i skijanje zimi (sanjke se mogu iznajmiti u restoranu "Braja")
- ljeti kupanje na jezeru Sveti Rok i rijekama
- planinarenje, slobodno penjanje i speleologija
- lov i ribolov razvijeni su na području cijeloga lovinačkog kraja.

Događanja

- Dan je općine Lovinac 4. kolovoza, kada se organizira i natjecanje u tradicionalnim ličkim igrama poput potezanja konopa, kamena s ramena, bacanja potkove u cilj, penjanja uz stožinu i dr.
- Blagdan sv. Roka 16. kolovoza najveća je i najpoznatija vjerska proslava u Lici koja se tradicionalno obilježava od 1790. godine.
- Blagdan sv. Mihovila 29. rujna tradicionalno je najveća proslava u Lovincu.

Gornja slika: Sveto Brdo

Donja slika: Lovinac

Korisne informacije:

Što vidjeti

Mlin Travić Lovinac

Kameni prijelazi preko Suvaje

Rokina špilja

Gdje objedovati

Restoran BRAJA

Jurjevići 5, Sveti Rok, 53 244 Lovinac
tel./faks: +385 (0)53 636-173
djurjevi@globalnet.hr

Gdje odsjesti

Apartmani BANICA

Lovinac 28, 53244 Lovinac
tel.: +385 (0)53 681-028
mob: +385 (0)98 214-288
www.banica.info

Općina Lovinac, Ulica Svetog Mihovila 11, 53244 Lovinac
tel/fax: +385 53 681-005
www.lovinac.hr / opcina@lovinac.hr

Razvojni agencija „Sveto brdo“

Centar 34, 53 244 Lovinac
tel./fax: +385 (0)53 681-005
mob.: +385 (0)98 490-902
www.lovinac.hr
www.svetobrd.com.hr

PZ Lovinac – Degustacijski centar
www.lickikrumpir.com

Agencija Lito Lovinac
Sv. Mihovila 11, 53244 Lovinac
+385 53 681-104 | +385 99 422-9292
lito@lovinac.hr
www.lito.lovinac.hr

10 Novalja - Otok Pag

A1 - izlaz 9, Žuta Lokva,
Trajekt Prizna - Žigljen
A1 - izlaz Posedarje

Novalja - otočni dio regije

Dio Ličko-senjske županije na otoku sjevero-zapadni je dio otoka Paga s gradom Novaljom i većim mjestima: Stara Novalja, Lun, Jakišnica, Vidalići, Kustići, Zubovići, Metajna i Gajac. Novalja je turističko središte otoka Paga, a zahvaljujući prirodnim obilježjima područja i raznovrsnoj turističkoj ponudi, ona je već desetljećima omiljeno odredište brojnih turista.

Prometno je odlično povezana s kopnom, a njezin povoljan zemljopisno-prometni položaj čini joj blizina atraktivna turistička odredišta: otoke Rab i Lošinj, grad Zadar te nacionalne parkove Kornate, Krku, Plitvička jezera, Paklenicu i Sjeverni Velebit, koja se mogu posjetiti u sklopu jednodnevnih izleta osobno ili organizirano. Budući da se nalazi na glavnim plovidbenim pravcima od Kvarnera prema Dalmaciji, Novalju posjećuju brojni nautičari koji ovdje mogu uzeti gorivo i vodu za svoja plovila.

Jeste li znali?

Zrće je najljepša i svjetski poznata plaža u Novalji. Ovdje se nalaze diskoklubovi Aquarius, Kalypso, Papaya i mnoštvo manjih kafića za zabavu noću i danju. Zrće ima plavu zastavu, što znači da zadovoljava visoke ekološke standarde te da je opremljeno različitim opremom i sadržajima prema strogim međunarodnim kriterijima.

Dolazak: Sa sjeverne strane na otok Pag dolazi se za 15-ak min trajektnom linijom Prizna - Žigljen. Do Novalje ima 10-ak min vožnje autom. Južni prometni pravac, najkraći je put preko Paškog mosta: od izlaza Posedarje do Novalje ima 65 km ili oko sat vožnje automobilom.

Plan obilaska: Gradski muzej Novalje po svojim je sadržajima i djelatnostima središnja kulturna ustanova u Novalji, koja ima bogate etnografske zbirke i izložbe.

Talijanova buža - antički podzemni vodovod, dugačak oko 1 200 m i širok do 70 cm, u koji se ulazi iz muzeja i može se razgledati samo njegov početni dio, izgrađen je u I. stoljeću poslije Krista, u doba Rimljana i u cijelosti je isklesan u kamenu. U arheološkom smislu vrlo je zanimljivo područje Caske na kojemu su u posljednje vrijeme intenzivirana istraživanja rimskog naselja Cisse koje je prema legendi propalo u potresu u 4. stoljeću. Arheološka zbirka Stomorica čuva brojne predmete i ostatke sakralnih objekata iz davne novaljske prošlosti.

Novalja je u 5. stoljeću bila sjedište biskupije s trima velikim bazilikama, a ostaci podnog mozaika jedne od njih mogu se vidjeti unutar gotičke crkve Majke Božje od Ružarija u središtu grada.

Aktivnosti

- Biciklijada Novalja - Lun - Novalja te maraton oko Novalje.
- Ljubiteljima penjanja preporučujemo atraktivni lokalitet Stogaj kod Metajne. Pješaci mogu posjetiti lokalitet Paški trokut.

Preporučujemo

- Plaža ZRĆE od Novalje je udaljena 2 km, raspolaže s velikim uređenim parkiralištem, a tijekom ljetne se zone s Novaljom je povezana i javnim gradskim prijevozom.

- Plaža Planjka (Trinčel) nalazi se sjeverno od Novalje, uz jugoistočnu obalu uvala Stare Novalje.
- Plaža Straško (Plava zastava) s istimenim kampom nalazi se južno od Novalje. Braničevica se nalazi odmah do Straškoga.
- Nalazište amfora u uvali Vlaška Mala u Podvelebitskom kanalu.

Događanja

- Uskrsni doručak - održava se na Uskrsni ponedjeljak u jutarnjim satima.
- Fešta od maja (svibnja) - održava se uoči 1. svibnja; posjetiteljima se nude domaće delicije koje pripremaju novaljski ugostitelji.
- Novaljski fuštan - to je modna revija s etnografskim elementima (fuštan = dio starinske novaljske ženske odjeće). Održava se u drugoj polovini svibnja.
- Novaljsko kulturno ljeto - započinje uoči Antonje - Dana grada Novalje (blagdan sv. Antona, 13. lipnja) višednevnim kulturno-umjetničkim, zabavnim i sportskim priredbama i traje do rujna.

Gospodarske priredbe

- Izložba paške ovce i paškog sira održava se prvog vikenda u srpnju. Za posjetitelje se priređuje degustacija čuvenoga paškog sira.
- Lunjska maslinada održava se u svibnju u Lunu ili Jakišnici.

Korisne informacije:

Što vidjeti

Posjetiti mjesto Lun i lunske maslinike na kraju otoga Paga, a usput i obližnja naselja Jakišnica, Dudići, Varsani Potočnica smještena u slikovitim valama.

Zanimljivo je mjesto Metajna i obližnja naselja Zubovići, Kustići i Vidalići

Sjeverno od Novalje, u toploj, duboko u kopno uvučenoj uvali, nalazi se Stara Novalja

Gdje objedovati

U mjestu Novalja ima velik broj restorana i konoba gdje možete kušati specijalitete mediteranske kuhinje.

Bistro TOVARNELE

Lun, Mata 3, tel.: +385 (0)91 5311-662
www.lun.hr

Gdje odsjesti

Hotel LOŽA

tel.: +385 (0)53 661-326, 661-313
www.turno.hr

Hotel LIBURNIJA

tel.: +385 (0)53 661-328
www.turno.hr

Hotel BOŠKINAC

tel.: +385 (0)53 663-500
www.boskinac.com

Hotel LUNA

tel.: +385 (0)53 654-700
www.luna-hotel.hr

Hotel TERRA

tel.: +385 (0)53 661-815
www.hotel-terra.hr

Autokamp STRAŠKO

tel.: +385 (0)53 661-226
www.kampstrasko.hr

Turistička zajednica grada Novalje

Turistički informativni centar
53291 Novalja, Trg Briščić 1
tel./faks: + 385 (0)53 661-404
www.visitnovalja.hr
info@visitnovalja.hr
info@tz-novalja.hr

Turistički portal grada Novalje

s velikom ponudom privatnog smještaja
www.novalja.info

Turistička zajednica mjesta

Stare Novalje
Kaštel bb, Stara Novalja
tel./faks: + 385 (0)53 651-077
tzm-stara-novalja@gs.t-com.hr
www.tzstaranovalja.hr

Gornja slika: Plaža Zrće
Donja slika: Novalja

Gastronomija

Jednostavnost i slast
ličko-mediteranske kuhinje

Mnogi recepti imaju podrijetlo iz seljačke, tradicionalne kuhinje i to su autohtoni izvorni recepti određenog kraja koji njeguju tradiciju i pripremaju hranu "kao nekad". Jelovnici su se prilagođavali godišnjem dobu i intenzitetu posla. Tako se zimi jelo manje, a od proljeća do jeseni, kad se radilo u polju, obilnije i raznolikije.

Kontinentalni i primorski dio regije imaju različite gastronomske osobitosti i recepte, ali područja unutar njih imaju svoj recept sa sličnim ili istim sastojcima dodanim jelu u različitim omjerima i na različite načine. Svima je zajedničko da su sastojci koji se upotrebljavaju za spravljanje jela jednostavni, dostupni na tom području, a razlika je samo u vještini i načinu pripremanja.

U kontinentalnom se kraju često priprema meso sušeno na dimu poput ličkog pršuta, bravetine, veprovine ili kulena (krvavica) i mesnih kobasica koje se jede kao predjelo ili se dodaje u različita jela poput zelja, graba, sarme. Također se spremaju različite mesne preradevine, bladetine ili, kako kažu Ličani, dželadija ili žuica, čvarci ili žmare. U ribnjaku Leko u Sincu pokraj Otočca može se kušati cijela paleta proizvoda od pastrve, dimljeni ili marinirani fileti te izvrstan specijalitet kavijar od pastrve.

Na rijeci Gackoj u Sincu nalazi se obnovljena mlinica (mlin) u kojoj se može vidjeti kako se nekad mljelo žito. Kruh, kao osnovna namirnica, nekad se pekao prekriven pepelom i žarom na ognjištu, a poslije je uporabom peke kruh ispod peke postao specijalitetom.

Razvijeno je stočarstvo lički stol obogatilo vrsnim mliječnim proizvodima, posebice mlijekom (koje se jede svježe i kiselo (varenika ili kiselina), često udrobljeno), zatim maslom, vrhnjem, sirom. Čuveni lički škripavac (kravlji polutvrđi sir od obranog mlijeka) od kojeg se spravlja tradicionalni kolač presnac, zatim vrlo ukusna cicvara načinjena od kuhanih žganaca u mlijeku i maslacu, nadaleko poznat ovčji sir, poznata lička basa (u prokuhanu mlijeko doda se kiselo mlijeko ili vrhnje i kad se stvrdne, stavi se u čistu gazu da se ocijedi).

Proslavljeni tradicionalni okusi

SIR. Ovčje, kravlje i kozje mlijeko s travnate Like do makije s otoka Paga od kojeg se dobivaju raznoliki sirevi te njihova primjena u kuhinji za izradu najrazličitijih slanijih i slatkih delicija. Poznati sirevi: škripavac, lička basa, krasnarski, paški sir.

KRUMPIR. U Lici je krumpir bio i ostao glavna namirnica koja se najčešće upotrebljava u pripremanju jela. Poznata jela: krumpir sa slaninom ili žmarama, krumpir u svim varivima, popečci od krumpira, pole.

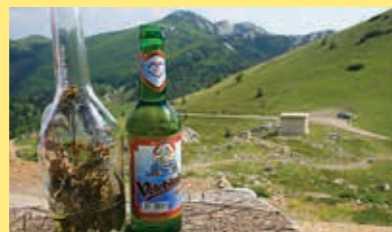
JANJETINA. Lička i paška janjetina nadaleko su čuvene po okusu i mirisu. U skladu s tradicijom pripremaju se na otvorenoj vatri ili u loncu u kombinaciji s ostalim vrstama mesa. Poznata jela: janje na ražnju, kalja ili janjetina na lešo, lički lonac.

RIBA. Pastrve iz čistih rijeka i jezera u Lici i Gackoj te morska riba s otoka Paga odlični su specijaliteti za ljubitelje "lakše" kuhinje. Poznata jela: pečena, kuhana pastrva, pašeta od pastrve, saur s otoka Paga.

MASLINOVO ULJE. Nezaobilazan i najviše korišten začim u primorsko-otočnom dijelu regije. Maslinarstvom se iz godine u godinu bavi sve više ljudi, a maslinovo ulje svakodnevno je prisutno na stolu kao začim jelima od ribe i morskih plodova te raznom kuhanom i svježem povrću.

PIĆE. Prema tradiciji prije jela popije se gutljaj domaće rakije: šljivovice, šmrike ili loze, a jelo se, ovisno o području, završava velebitskim pivom ili čašom pašskog vina žutice.

Nešto skromniju ponudu povrća nadoknađuje vrhunska kvaliteta. Tako se od povrća najčešće priprema krumpir u pećnici (ličke pole), kuhani krumpir, kiselu kupus, grab, repa i koraba. Kolači se pripremaju na tradicionalan način, a najpoznatiji su među njima masnica (masno tijesto punjeno sirom, slatkim sirom sa subim groždem, lukom, pršutom), pita krumpirača, zeljanica, uštipci, kuglof i savijače. A na kraju gozbe dolaze nam čuveni lički uštipci (na vrućem ulju prženo dizano tijesto).

U primorsko-otočnom dijelu prevladavajući su okusi i mirisi mediteranske kuhinje koja obiluje povrćem, ribom i nezamjenjivim maslinovim uljem. Riba i morski plodovi spremaju se na različite načine: kuhani (lešo), pečeni, prženi, na brudet, saur i druge načine, uz obilje začina i povrća najviše se koriste češnjak, persin, blitva, bob, razno poljsko zelje i sezonsko povrće.

Specijalitet su šparoge koje se spremaju na različite načine u kombinaciji s različitim namirnicama.

Meso - najviše teletina, junetina, piletina, puretina te, osobit specijalitet - paška janjetina, spremaju se također na različite načine i poslužuju uz bogatstvo priloga.

Poseban su specijalitet u Novalji, bez kojeg ne prolazi ni jedno slavlje, makaruni na iglu koji se poslužuju uz špikanu junetinu ili gulaš.

Od tradicionalnih slastica najčešće se spremaju frite, brostuli, razni kolači po starinskom receptu, a poseban je specijalitet štrudel sa skutom.

Ipak, najpoznatiji proizvod ovog dijela regije čuveni je paški sir koji svoj jedinstveni okus duguje posolicom poskropljenoj travi koju pasu otočne ovce.

Zdrava klima i nedirnuta priroda pružaju mogućnosti za ugodan odmor od svakodnevne vreve i razlog su za ponovni dolazak.

www.lika-gastro.com

Okus planine i mora -
gastronomski vodič
ličko-senjske regije

Gačanska kuharica -
tradicijska jela i recepti
s područja Otočca

Turistička zajednica Ličko-senjske županije

Budačka 12, 53000 Gospić
tel/faks: + 385 (0)53 574-687
www.visit-lika.com
www.lika-active.com
www.lika-gastro.com

